

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **09 Aralık 2025**

Sayı: **15446**

37500

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.
08.12.2025

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Mardin'de son yıllarda hızlanan kentleşme, plansız yapılaşma, altyapı kapasitesinin yetersizliği ve tarihi dokunun korunamaması, hem yaşam kalitesini düşürmekte hem de kültürel mirası tehdit etmektedir. Altyapı yatırımlarının nüfus artışıyla uyumlu ilerlememesi; su, kanalizasyon, ulaşım ve konut stokunda ciddi eksikliklere yol açmakta, kentte çevresel riskleri artırmaktadır.

Anayasa'nın 2'nci maddesi, devlete sosyal devlet ve hukuk devleti ilkeleri doğrultusunda planlı kentleşmeyi ve çevresel sürdürülebilirliği sağlama yükümlülüğü getirir.

Anayasa'nın 5'inci maddesi, devlete kişilerin refah ve yaşam koşullarını iyileştirme görevi yükler.

Anayasa'nın 56'ncı maddesi, çevreyi koruma ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkını güvence altına alır.

Anayasa'nın 63'üncü maddesi, tarihî, kültürel ve doğal varlıkların korunmasını devletin açık bir ödevi olarak düzenler.

Anayasa'nın 65'inci maddesi, sosyal ve ekonomik hizmetlerin planlı şekilde yürütülmesini zorunlu kılar.

Bu anayasal hükümler devlete planlı kentleşmeyi sağlama, tarihi dokuyu koruma, altyapı hizmetlerini güçlendirme ve çevreyi gelecek nesillere aktarma yönünde açık görevler yüklemektedir. Mardin'deki mevcut plansız yapılaşma, altyapı yetersizlikleri ve tarihi dokunun zarar görmesi bu anayasal yükümlülüklerle bağdaşmamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Mardin ili için yürürlükte olan mevcut imar planı var mıdır? Varsa bu planın: kapsamı ne kadardır?, bu plan hangi bölgeleri içermektedir?, plan hangi oranlarda uygulanabilmiştir?
2. Mardin'de tarihî ve kültürel dokuyu korumaya yönelik yürütülen koruma, restorasyon veya sokak sağlıklaştırma programları nelerdir? Bu programlar kapsamında: kaç yapı, kaç sokak/doku alanı, kaç tescilli kültür varlığı restore edilmiş veya restorasyon planına alınmıştır?
3. Mardin'de su, kanalizasyon, yol ve konut altyapıları için son 5 yılda yapılmış teknik ihtiyaç tespiti veya eksiklik raporu bulunmakta mıdır? Varsa: raporun kapsamı, tespit edilen eksiklikler, hazırlanan giderme ve yatırım planı nedir?

4. Önümüzdeki 5 yıl içerisinde Mardin’de uygulanması planlanan: kentsel dönüşüm projeleri, altyapı iyileştirme yatırımları, çevresel sürdürülebilirlik ve tarihi doku koruma projeleri hangileridir? Bu projelerin bütçesi, zaman çizelgesi ve hedeflenen sonuçları nelerdir?